

**Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií
a poštových služieb
Továrenská 7
828 55 Bratislava 24**

V Bratislave, 18. 4. 2024

Vec: Pripomienky do verejnej konzultácie k zverejneným výsledkom návrhu analýzy relevantného trhu č. 2 (veľkoobchodná vyhradená kapacita)

Údaje o respondentovi:

Obchodné meno: SWAN, a.s.
Sídlo: Landererova 12, 811 09 Bratislava, Slovenská republika
IČO: 35 680 202

Kontaktná osoba: Ivan Leščák, vedúci odd. regulácie
e-mail: ivan.lescak@swan.sk

Spoločnosť SWAN, a. s. (ďalej len „**SWAN**“) predkladá Úradu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb (ďalej len „**Úrad**“) svoje pripomienky do verejnej konzultácie k zverejneným výsledkom návrhu analýzy relevantného trhu č. 2 (veľkoobchodná vyhradená kapacita):

K jednotlivým bodom návrhu analýzy relevantného trhu č. 2 (veľkoobchodná vyhradená kapacita):

K bodu 1 – Úvod:

Nemožno konštatovať, že by poskytovatelia **odmietali** používanie existujúceho veľkoobchodného prístupu, jeho využívanie závisí od cenových, technických a organizačných podmienok daného prístupu, v prípade ak poskytovateľ potrebuje zabezpečiť prístup pre zákazníka v malom rozsahu alebo na krátke obdobie, prípadne na zabezpečenie služby v geografickej oblasti mimo svojho typického pokrytia pre zákazníka, ktorý požaduje služby na celom území, hľadá možnosť takýto prístup nakúpiť veľkoobchodne.

Náklady na výstavbu vlastnej infraštruktúry sú vysoké a výstavba (najmä v prípade výstavby sietí uložených v zemi) prebieha dlhé časové obdobie, teda rozhodnutie o výstavbe musí byť podložené predpokladom poskytovania služieb väčšieho rozsahu a v dlhšom časovom období, prípadne podporené synergiou s inou prebiehajúcou výstavbou infraštruktúry.

Teda poskytovatelia si volia optimálnu formu poskytnutia požadovanej služby na základe technického a nákladového posúdenia.

K bodu 2.1 – Vymedzenie súvisiaceho maloobchodného trhu:

- **k problematike súvisiaceho maloobchodného trhu súvisiaceho s relevantným trhom č. 2** dopĺňame, že cenové hladiny na predmetnom trhu sú ovplyvňované aj podmienkami obstarávaní verejných a štátnych inštitúcií, ako aj väčších komerčných organizácií, kedy dochádza k rámcovému obstarávaniu služieb (prístup do internetu, prenos dát) v rozsahu celej organizácie alebo jej značnej časti. V prípadoch obstarávaní si požiadavky na službu nastavuje obstarávateľ vo väčšej miere, než pri klasickom dopyte na jednotlivú službu. Keďže takéto rámcové obstarávania sa konajú len v určitých časových odstupoch (napr. raz za štyri roky) a počet služieb na trhu je pomerne nízky, môžu mať tieto súťaže skokový dopad / tlak na zmenu cien alebo iných podmienok na trhu (typicky k väčším kapacitám a poklesom jednotkových cien) v dobe väčších výberových konaní.
- **K cenovým zmenám všeobecne:** zvyšovanie cien na trhu nie je typické a väčšinou sa viaže na rast nákladov vyvolaný infláciou, prípadne rastom nákladov na stavebné práce, nákup materiálov a zariadení, rastom administratívnych požiadaviek a oneskorením získavania povolení v konaniach súvisiacich s výstavbou, pričom v posledne menovanej oblasti môže pozitívny dopad priniesť zavedenie do praxe novej stavebnej legislatívy - zákona o územnom plánovaní a zákona o výstavbe. Vzhľadom na to, že v posledných rokoch došlo k výraznejšiemu rastu inflácie, pri cenových porovnaníach je potrebné zohľadňovať aj jej dopad na zvyšujúce sa náklady podnikov.
- **K problematike substitúcie/zastupiteľnosti dopĺňame, že** ciele EÚ v oblasti širokopásmového pripojenia (digitálna agenda, gigabitová spoločnosť) predpokladajú vysokú dostupnosť sietí typu VHCN (Very High Capacity Network) a UFB (Ultra-Fast Broadband), dosahujúcich prenosové rýchlosti nad 100 Mbit/s rozšíriteľných na 1 Gbit/s a viac a poskytovaných predovšetkým optickou infraštruktúrou FTTH/FTTB. S rastúcou dostupnosťou týchto sietí je možné predpokladať, že aj bežné služby pripojenia do internetu poskytované pre domácnosti budú mať dostatočne nízku latenciu, primeranú spoľahlivosť a vysokú rezervu prenosovej rýchlosti (aj v smere odchádzajúcom od užívateľa) na to, aby ich bolo možné využívať ako čiastočnú alebo úplnú náhradu maloobchodného trhu súvisiaceho s relevantným trhom č. 2, najmä v spojení s VPN sieťami stavanými zákazníkmi (tzv. DIY VPN) resp. s použitím SDN. Teda aj keď podľa definície širokopásmový prístup do siete internet ako služba, ktorá „umožňuje prenos dát smerom ku koncovému užívateľovi rýchlosťou prenosu aspoň 256 kbit/s, pričom umožňuje obojsmerný prenos dát“ nemusí spĺňať podmienky vysokokvalitného prístupu, siete typu VHCN/UFB môžu v budúcnosti poskytovať čiastočnú zastupiteľnosť, najmä v prípade služieb pre menšie a stredné spoločnosti, prípadne malé pobočky väčších spoločností, kde prípadné problémy takejto služby (fluktuácia rýchlosti v dennej dobe vzhľadom na zdieľanú kapacitu, dlhšia doba opravy) nepredstavujú závažné riziko pre fungovanie spoločnosti (spoločnosť prostredníctvom služby neprevádzkuje funkčne kritické systémy a služby).
- **K problematike samotného veľkoobchodného relevantného trhu č. 2**, na ponukovej stránke ho tvoria najmä vlastníci infraštruktúr a je limitovaný najmä veľkosťou trhu a to aj na strane možného dopytu (iných podnikov). Na trhu infraštruktúry existuje okrem spoločnosti Slovak Telekom ešte veľa vlastníkov s menším rozsahom infraštruktúry, pričom každý podnik môže pri jej prevádzke využívať odlišné technológie, zariadenia a procesy, ktoré nie sú jednotné ani u samotných prevádzkovateľov, najmä ak rôzne časti siete získali akvizíciou menšieho podniku alebo majú z iných dôvodov rôzne typy sietí v rôznych lokalitách, čo zvyšuje náklady pri nutnosti prispôbiť infraštruktúru a vnútorné procesy na zdieľanie (fyzická bezpečnosť – zdieľanie priestorov, logické rozdeľovanie kanálov, dodatočné zariadenia, systémy a procesy). V podmienkach SR je veľkoobchodný model primárne určený pre poskytovanie služieb pre nebytových zákazníkov pre väčšinu poskytovateľov málo

efektívny vzhľadom na počty predaných služieb, preto často zostáva na úrovni čiastočného alebo úplného opakovaného predaja služby alebo podkladovej služby.

Programy podporujúce ciele EÚ v oblasti širokopásmového pripojenia (digitálna agenda, gigabitová spoločnosť) môžu ovplyvniť trh smerom k poklesu jeho významu (jeho výraznou substitúciou službami na báze VHCN/UFB), ale zároveň sa v súvislosti s týmito programami predpokladá vyššia miera využívania trhu č. 1, veľkoobchodné služby lokálneho prístupu poskytované v pevnom umiestnení (zdieľanie pasívnej infraštruktúry, ktoré by malo byť požiadavkou v dotovaných programoch).

K bodu 2.1.2 - „symetrická prenosová rýchlosť (t. j. rovnaká rýchlosť pre uplink aj downlink) alebo dostatočne vysoká rýchlosť prenosu dát smerom od koncového užívateľa (uplink) pre potreby firemných užívateľov“: Symetria nemusí byť jednoznačnou požiadavkou, najmä u zastupiteľných služieb môže byť služba aj mierne asymetrická, vtedy sa miera nahraditeľnosti symetrickej služby asymetrickou stanovuje podľa smeru s najpomalšou rýchlosťou. Dostupnosť symetrického prístupu s definovanou prenosovou rýchlosťou poskytuje väčšiu flexibilitu tak pre veľkoobchodné použitie, ako aj maloobchodné použitie.

K návrhu analýzy relevantného trhu č. 2 (veľkoobchodná vyhradená kapacita) nemáme ďalšie pripomienky a so závermi analýzy relevantného veľkoobchodného trhu vyhradenej kapacity (t.j. že na relevantnom trhu existuje konkurenčné prostredie bez existencie podniku s významným vplyvom) súhlasíme.

Obsah tohto dokumentu neoznačujeme ako obchodné tajomstvo spoločnosti SWAN.

S pozdravom,

.....
Ivan Leščák
Vedúci odd. pre reguláciu a bezpečnosť
SWAN, a.s.